APLA2/26: Antifosfolipidové protilátky

Tento cyklus akreditovaného programu byl realizován v souladu s dokumentem ***Plán EHK 2026***.

Vzorky

Vzorky pro tento cyklus byly připraveny na pracovišti subdodavatele.

Komentář supervizora

Cyklu se zúčastnilo 66 pracovišť, z toho 13 ze Slovenska.
Vztažné hodnoty jsou v tomto programu určovány jako konsenzus účastníků. V případě kvalitativních výsledků dochází ke konsenzu tehdy, jestliže se shodne alespoň 80 % všech účastníků.

V tomto cyklu jsme u všech zkoušek požádali účastníky, aby navíc uvedli i kvantitativní výsledky a cut-off, samozřejmě bez vlivu na úspěšnost. I když tyto údaje neuvedli všichni účastníci, umožnilo nám to podrobněji analyzovat případy, kdy došlo k odchylce od konsenzu.

Konsenzu bylo dosaženo u většiny zkoušek až na jednu:

anti-β2-glykoprotein 1 screening

Počet účastníků byl malý, jen 10 pracovišť, která u vzorku B uvedla 2x *negativní*, 2x *neprůkazný*, 6x *pozitivní* výsledek.
Větší počet výsledků (celkem 6) jsme měli jen od uživatelů souprav OrgenTec, přičemž všech 6 uvedlo i kvantitativní výsledky a cut-off. Pokud jde o cut-off, uvedlo 5 účastníků hodnotu 10 kU/L a jeden uvedl 18 kU/L. Interpretace odpovídala naměřeným hodnotám a uvedeným cut-off – 3 účastníci naměřili koncentrace 6 až 10 kU/L a hodnotili je jako negativní nebo hraniční, zatímco 3 další účastníci naměřili 12 až 22 kU/L a vydali výsledek pozitivní.

Mírně sníženou jsme zaznamenali u **anti-kardiolipin IgM** u vzorku B (konsenzus dosažen, 87 % uvedlo *pozitivní*). Zde jsme zaznamenali odlišné výsledky ve skupinách reagencií:

- BioVendor – jen 2 účastníci (1x *negativní*, 1x *pozitivní*).
- Euroimmun (2x *negativní*, 5x *pozitivní*). Ze 7 účastníků 2 uvedli, že nepoužívají kU/L (vydávají index pozitivity) a zbylých 5 uvedlo cut-off = 12 kU/L. 3 účastníci uvedli kvantitu 12 až 13 kU/L a hodnotili ji jako pozitivní, jeden uvedl 11,2 kU/L a hodnotil ji jako negativní, jeden uvedl 1 kU/L a hodnotil ji jako pozitivní (administrativní chyba?). 2 účastníci, kteří používají IP, uvedli 1x *negativní*, 1x *pozitivní*.
- Thermo Fisher (5x *neprůkazný*, 3x *pozitivní*). Z těchto 8 účastníků uvedlo 7 kvantitativní výsledky, které se pohybovaly v úzkém intervalu 19 až 25 kU/L a všech 7 účastníků uvedlo cut-off = 10 kU/L.
  S ohledem na výše uvedené skutečnosti jsme **skupinu Thermo Fisher nehodnotili**.
  Na základě získaných informací změníme od příštího cyklu doporučení pro interpretaci výsledku pro skupinu Thermo Fisher takto:

  Na základě zkušeností z minulých cyklů doporučujeme uživatelům těchto souprav hodnotit kvantitativní výsledky **anti-kardiolipin IgG/IgM** v rámci EHK takto:
  - < 10 kU/L ... negativní
  - 10 kU/L ... neprůkazný
  - > 10 kU/L ... pozitivní

  Věříme, že tato úprava povede k přiblížení výsledků této skupiny celkovému konsenzu. Navíc je tento způsob hodnocení v souladu s cut-off, které uváděli účastníci, i s doporučením samotné firmy Thermo Fisher, která koncentrace v intervalu 10 až 40 kU/L klasifikuje jako „weak positive“.
  Výše uvedené doporučení bude samozřejmě uvedeno v obecných pokynech k cyklu a prosíme, abyste se jím řídili.
- Pro zajímavost jsme se pokusili o srovnání kvantitativních výsledků u reagencií (produktů), které považujeme za „příbuzné“ (uvádíme jen skupiny s alespoň 5 členy, kteří uvedli kvantitu, údaje jsou v kU/L).

***Skupina** (výrobce a kód)*	***Cut-off***	***Min***	***Max***	***Průměr***	***CV [%]***	***Počet***
Sebia (34) + OrgenTec (135)	7	15,5	58	23,3	46	20
INOVA (211) + Werfen (38)	20	31,1	41,3	34,6	7,8	13
Thermo Fisher (166)	10	19	25	21,4	11	7

Ve skupině Sebia+OrgenTec (ELISA) je patrná nejvyšší variabilita (CV) výsledků (je to důsledek vysoké variability v početně dominantní skupině OrgenTec). Všechny výsledky jsou ale jednoznačně pozitivní.
Skupina INOVA+Werfen (CLIA) poskytly slabě pozitivní, ale cut-off dostatečně převyšující výsledky.
Podobně tomu bylo u výsledků stanovených diagnostiky Thermo Fisher (FEIA), kde však nedošlo ke shodě v interpretaci. Pokud by byl dodržen způsob interpretace, který jsme doporučovali v obecných pokynech k cyklu, shodli by se účastníci na interpretaci *neprůkazný*.

APLA2/26: Antifosfolipidové protilátky

Dlouhodobá úspěšnost

V následující tabulce je uveden přehled celkové úspěšnosti účastníků tohoto cyklu za poslední 2 roky. V záhlaví sloupců jsou uvedena jednotlivá pásma úspěšnosti (procento zkoušek, u kterých účastník uvedl správný výsledek). Na dalších 2 řádcích je pak absolutní a relativní počet účastníků, kteří příslušné úspěšnosti dosáhli.

Úspěšnost		***0 %***	***1 - 74 %***	***75 - 79 %***	***80 - 89 %***	***90 - 94 %***	***95 - 99 %***	***100 %***
Úspěšnost slovy		nevyhovující		přijatelná	dobrá	velmi dobrá	výborná	
Počet	absolutní	0	1	0	3	10	0	52
	relativní	-	1,5 %	-	4,5 %	15 %	-	79 %
Poznámka: Svou vlastní celkovou úspěšnost za poslední 2 roky naleznete ve svém výsledkovém listu.								

Celková úspěšnost většiny účastníků tohoto cyklu za poslední 2 roky je 90 % nebo vyšší.
Úspěšnost nižší než 90 % je třeba považovat za impuls ke zlepšení.

Odborná supervize: Ing. Ivana Stiborová, Ph.D.
Krajská zdravotní, a.s.
Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem, o.z.
Oddělení laboratorní imunologie
e-mail: ivana.stiborova@kzcr.eu

Přílohy

Jako přílohu této zprávy jednotliví účastníci cyklu, kteří uvedli výsledky, získávají:

Název	***Popis***
Osvědčení o účasti Výsledkový list	Je třeba splnit podmínky pro vystavení příslušného dokumentu uvedené v Plánu EHK.

Přílohy jsou identifikovány svým názvem, označením cyklu a kódem účastníka a jsou určeny pro potřebu účastníka.
Jestliže jste v tomto cyklu zadali výsledky, pak své individuální vyhodnocení (zprávy) naleznete v aplikaci **Cibule** (https://www.eqa.cz/cibule). Po přihlášení zvolte v menu ***Výsledky EHK - Prohlížení*** a potom klepněte na tlačítko ***Zprávy*** pro příslušný cyklus.

Další informace

Závěrečná zpráva s výjimkou příloh je veřejná. Jak účastníkům, tak ostatním odborníkům, jsou na adrese www.sekk.cz volně k dispozici další informace, zejména:

- Souhrnný přehled výsledků tohoto cyklu včetně této závěrečné zprávy.
- Dokument ***Plán EHK*** (obsahuje informace, které se týkají jak tohoto cyklu, tak EHK obecně).
- Vysvětlení obsahu jednotlivých výše uvedených příloh.
- Kontakt na poskytovatele EHK a na koordinátora EHK a seznam všech supervizorů včetně kontaktů.